

NORGE

(12) **PATENT**

(19) NO

(11) **303349**

(13) B1

(51) Int Cl⁶ E 05 B 63/04, 9/02, 17/20

Patentstyret

(21) Søknadsnr	19891165	(86) Int. inng. dag og	
(22) Inng. dag	17.03.1989	søknadsnummer	
(24) Løpedag	17.03.1989	(85) Videreføringsdag	
(41) Alm. tilgj.	22.09.1989	(30) Prioritet	21.03.1988, SE, 8801014
(45) Meddelt dato	29.06.98		
(73) Patenthaver	Fixfabriken AB, Bruksgatan 17, S-414 51 Göteborg, SE		
(72) Oppfinner	Ingmar Larsson, Askim, SE		
(74) Fullmektig	Bjørn H. Christiansen, J.K.Thorsens Patentbureau AS, 0134 Oslo		

(54) Benevnelse

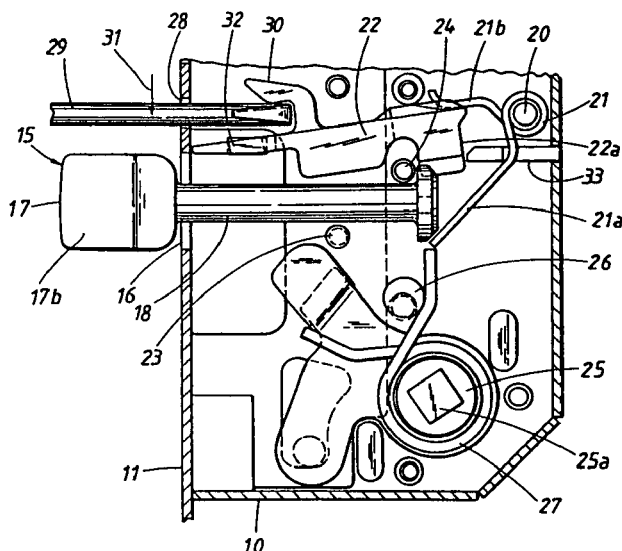
Låskasse for montering i dørblad

(56) Anførte publikasjoner

DE B 1226452, DE B 1678048, DE A 2031370

(57) Sammendrag

Låskasse for montering i dørblad, omfattende en låsemekanisme for manøvrering av en reilestang (12) og en ved hjelp av dørhåndtak manøvrerbar fallestang (15). Fallestangen rager i en nøytralstilling holdt av et fjærorgan (21) med et urundt stanghode (17) gjennom en urund åpning (16) i en frontvegg (11) i låskassen. Ved manøvrering av dørhåndtaket kan fallestangen forskyves inn i låskassen, mot virkningen av fjærorganene (21). Dessuten ligger fallestangen (15) i nevnte nøytralstilling mot et sperreorgan (22), som er tilgjengelig via en annen åpning (28) i frontveggen (11). Sperreorganet kan flyttes fra sin sperrestilling, ved påvirkning utenfra via den annen åpning (28). Dessuten er fallestangen etter den nevnte påvirkning av sperreorganet (22) forskyvbar med sitt urunde hode (17) ut av den urunde åpningen (16) til utsiden av låskassen, hvilket muliggjør en vending av fallestangen om dens lengdeakse.

Foreliggende oppfinnelse angår en låskasse for montering i et dørblad, omfattende en låsmekanisme for manøvrering av en reilestang og en ved hjelp av dørhåndtak manøvrerbar fallestang, som i en nøytralstilling holdt av et fjærorgan rager med et urundt stanghode gjennom en urund åpning i en frontvegg i låskassen og ved manøvrering av et dørhåndtak er forskyvbar inn i låskassen, mot virkningen av fjærorganet, og idet fallestangen etter den nevnte påvirkning av sperreorganet er forskyvbar med sitt hode ut av den urunde åpningen til utsiden av låskassen, for å muliggjøre vending av fallestangen om dens lengdeakse.

- 10 Fallestenger oppviser en med stangens lengderetning parallell flate og på motsatt side en skrådd flate, som gjør det mulig å stenge døren uten påvirkning av dørhåndtaket. Det finnes låskasser som er fremstilt i to versjoner, henholdsvis for venstre- og høyrehengslede dører. Det er imidlertid innsett fordelene med bare å fremstille en versjon for både venstre- og høyrehengslede dører, hvilket innebærer at fallestangen må kunne
15 vendes 180°.

En kjent låskassekonstruksjon med vendbar fallestang er slik utformet at en del av låskassen må demonteres for å muliggjøre vending. Det er således ikke mulig å vende fallestangen med låskassen montert i dørbladet. En ytterligere ulempe ved denne
20 konstruksjon er at demonterte smådeler, slik som skruer og skruerhylser, kan mistes.

En annen kjent låskassekonstruksjon med vendbar fallestang er slik utformet at fallestangen kan vendes uten demontering av låskassen fra dørbladet. Dette er mulig ved at fallestangen er delt, slik at fallestanghodet er forskyvbart lagret langs en akse og
25 kan trekkes ut av låskassen, mot virkningen av en fjær. Denne konstruksjon medfører en ulempe ved at det kreves et ytterligere fjærorgan. Dessuten innebærer delingen av fallestangen at denne, som utsettes for sidekrefter og slitasje, svekkes.

Kjent teknikk fremgår av DE utl. skrift 1226452 og 1678048, og av DE patentsøknad
30 2031370.

Formålet med oppfinnelsen er å komme frem til en låskasse med vendbar fallestang, og som medfører at de nevnte ulemper unngås.

- 35 Oppfinnelsen kjennetegnes ved at sperreorganet sammen med en forlengelsesdel danner en horisontal skillevegg i låskassen, mellom fallestangen og reilestangen, hvilken

skillevegg forhindrer manipulering av reilestangen fra låskassens utside, og at sperreorganet er svingbart om en leddaksel, som rager på tvers av stengenes lengderetning og låskassens plan.

- 5 Hensiktsmessig befinner leddakselen seg nær inntil den annen åpning. Denne plassering av leddakselen gir et fordelaktig hevarmforhold ved påvirkning av sperreorganet.

- Videre utgjøres fjærorganet hensiktsmessig av en hårnålsfjær, hvis ene ben ligger mot et ved fallestangens indre ende i låskassen utformet fotparti, og hvis annet ben ligger
10 mot sperreorganet for å holde dette i en nøytralstilling parallell med fallestangens lengderetning, idet en klakk på sperreorganet danner stoppeflate for fotpartiet. På denne måte utnyttes fjærorganet for to forskjellige funksjoner.

- Dessuten kan sperreorganet inngå som en del av en horisontal skillevegg i låskassen.
15 Utformningen gir en indre beskyttelse i låskassen mot påvirkning av reilestangen.

Et utførelseseksempel på oppfinnelsen skal i det følgende beskrives nærmere, under henvisning til de vedføyde tegninger.

- 20 Fig. 1 viser i utsnitt et snitt gjennom en låskasse i henhold til oppfinnelsen, med fallestangen i nøytralstilling.
Fig. 2 viser låskassen med fallestangen i sin indre endestilling, under påvirkning via dørhåndtaket, og
Fig. 3 viser låskassen med sperreorganet utløst, under vending av fallestangen.

25

Låskassen vist på tegningene omfatter en i et dørblad innragende innstikkdel 10 og en i dørbladkanten forsenket frontvegg 11. I kassen er i henhold til kjent teknikk en reilestang 12 forskyvbart lagret og manøvrerbar ved hjelp av ikke viste plater via en hevarm 13, ut gjennom en åpning 14 i frontveggen 11.

30

- En fallestang 15 er bevegelig parallelt med reilestangen 12, gjennom en annen åpning 16 i frontveggen 11. Fallestangen 15 omfatter et hode 17 med en rett side 17a (se fig. 1) og en avkrådd side 17b (se fig. 3). Dessuten omfatter fallestangen et akselparti 18 og et utvidet fotparti 19. Fallestangen holdes i nøytralstillingen vist i fig. 1 ved hjelp av en
35 hårnålsfjær 21 som er lagret i låskassen ved hjelp av en tverrgående stift 20, og hårnålsfjæren ligger med et ben 21a mot stangens fotparti 19. Fjærens annet ben 21b

ligger mot oversiden av et sperreorgan 22, som ved hjelp av en vertikal stoppeflate 22a samvirker med fotpartiet 19 for begrensning av bevegelsen til stangen 15 ut av låskassen, forbi nøytralstillingen vist i fig. 1.

- 5 Fallestangen styres mellom to tverrgående tapper 24, 24, som sammen med kantene til fallestangåpningen 16 bestemmer stangens aksiale bane.

En håndtaksplate 25 er svingbart lagret i låskassen og manøvrerbar ved hjelp av et dørhåndtak via et firkanthull 25a. En stift 26 i låskassen bestemmer den i fig. 1 viste
10 nøytralstilling til håndtaksplaten 25, via en annen hårnålsfjær 27. En klakk 25b på håndtaksplaten 25 er anordnet for å virke mot fotpartiet 19 på fallestangen 15, slik at fallestangen trekkes inn i låskassen slik som vist i fig. 2 når dørhåndtaket påvirkes, dvs at håndtaksplaten dreies med urviserne på tegningene.

- 15 Fig. 3 viser et gjennom en liten åpning 28 i frontveggen 11 innført verktøy 29, f. eks et skrujern. Dette verktøy 29 føres inn under en fra sperreorganet 22 utragende hake 30. Ved å bende verktøyet nedover i retning av pilen 31 kan sperreorganet tvinges om en på tvers av låskasseplanet rettet leddaksel 32, som befinner seg mellom haken 30 og åpningen 28. Ved påvirkning av verktøyet svinges sperreorganet 22 mot urviserne om
20 leddakselen 32, slik at dens stoppeflate 22a føres oppover og bort fra banen for fotpartiet 19 på fallestangen 15. Benet 21a på hårnålsfjæren 21 kan derved trykke fallestangen forover, inntil hodet 17 rager helt ut av åpningen 16. Det er derved mulig å dreie fallestangen 15 180° om dens lengdeakse og å skyve stangen inn forbi sperreorganets stoppeflate 22a, slik at sperreorganet kan sneppe inn i sin sperrestilling, ved virkningen
25 av benet 21b på hårnålsfjæren 21.

Fallestangen kan på denne måte enkelt vendes, også når låskassen er montert i dørbladet.

- 30 I sin normalstilling vist i fig. 1 og 2 danner sperreorganet 22 sammen med en forlengelsesdel 33 en horisontal skillevegg i låskassen, hvilken vegg forhindrer manipulering av reilestangen utenfra, f. eks ved hjelp av bøyd ståltråd.

Flere varianter kan tenkes innen rammen av de etterfølgende patentkrav. F. eks kan
35 låskassen i henhold til oppfinnelsen kombineres med en såkalt sikkerhets-espanjolett.

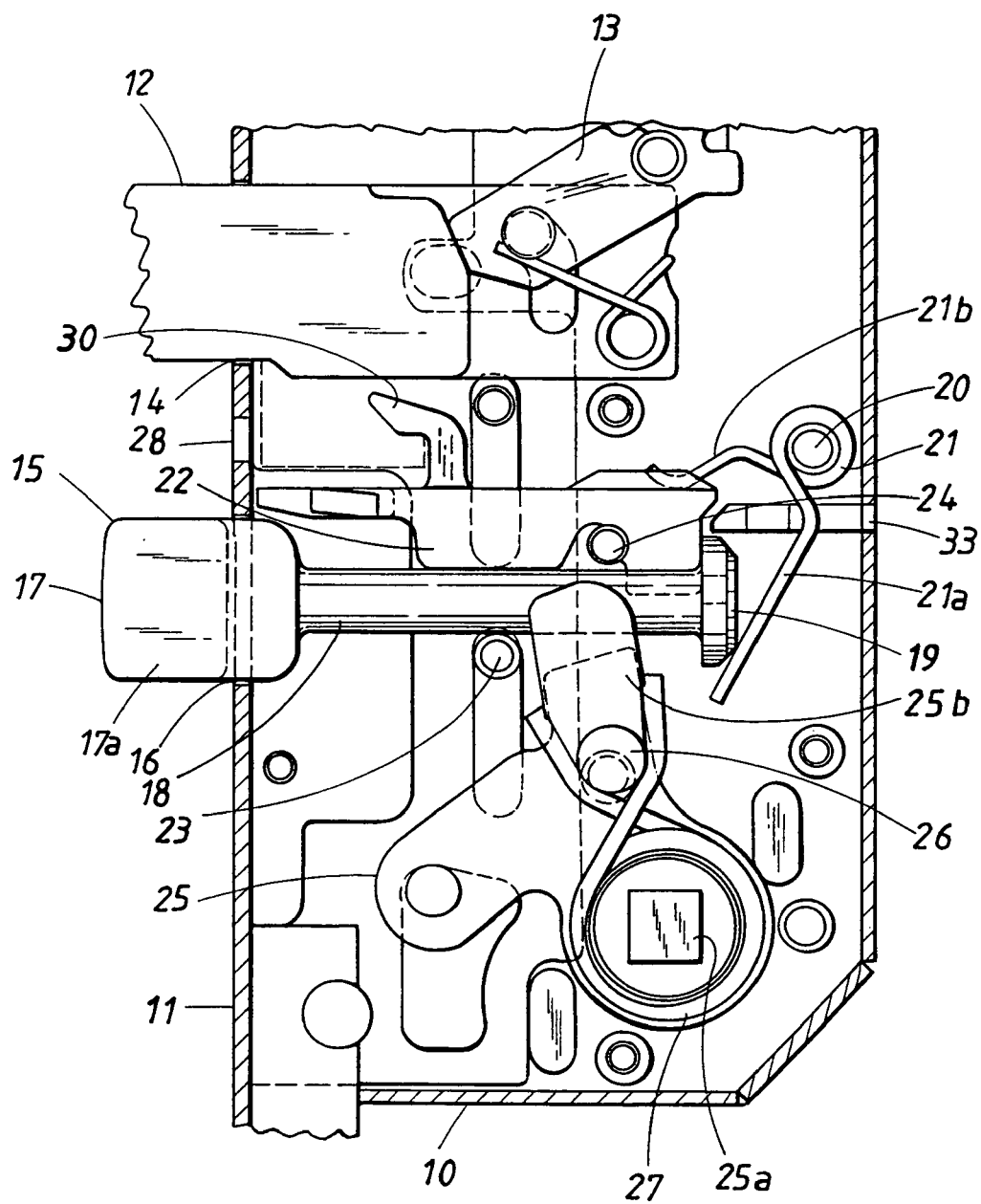
PATENTKRAV

1. Låskasse for montering i dørblad, omfattende en låsmekanisme for manøvrering av en reilestang (12) og en ved hjelp av dørhåndtak manøvrerbar fallestang (15), som i en
5 nøytralstilling holdt av et fjærorgan (21) rager med et urundt stanghode (17) gjennom en urund åpning (16) i en frontvegg (11) i låskassen og ved manøvrering av et dørhåndtak er forskyvbar inn i låskassen, mot virkningen av fjærorganet (21), idet fallestangen (15) i den nevnte nøytralstilling ligger mot et sperreorgan (22), som er tilgjengelig via en annen
10 åpning (28) i frontveggen (11) og kan flyttes fra sin sperrestilling ved påvirkning utenfra via den annen åpning (28), og idet fallestangen (15) etter den nevnte påvirkning av sperreorganet (22) er forskyvbar med sitt hode (17) ut av den urunde åpningen (16) til utsiden av låskassen, for å muliggjøre vending av fallestangen (15) om dens lengdeakse, k a r a k t e r i s e r t v e d at sperreorganet (22) sammen med en forlengelsesdel (33) danner en horisontal skillevegg i låskassen, mellom fallestangen
15 (15) og reilestangen (12), hvilken skillevegg forhindrer manipulering av reilestangen (12) fra låskassens utside, og at sperreorganet (22) er svingbart om en leddaksel (32), som rager på tvers av stengenes (12,15) lengderetning og låskassens plan.

2. Låskasse som angitt i krav 1,
20 k a r a k t e r i s e r t v e d at leddakselen (32) befinner seg nær inntil den annen åpning (28).

3. Låskasse som angitt i krav 1 eller 2,
k a r a k t e r i s e r t v e d at fjærorganet (21) utgjøres av en hårnålsfjær, hvis ene
25 ben (21a) ligger mot et fotparti (19) utformet ved den indre enden av fallestangen (15) i låskassen, og hvis annet ben (21b) ligger mot sperreorganet (22) for å holde dette i en nøytralstilling parallell med fallestangens lengderetning, idet en klakk (22a) på sperreorganet (22) danner stoppeflate for fotpartiet (19).

1/3

FIG. 1

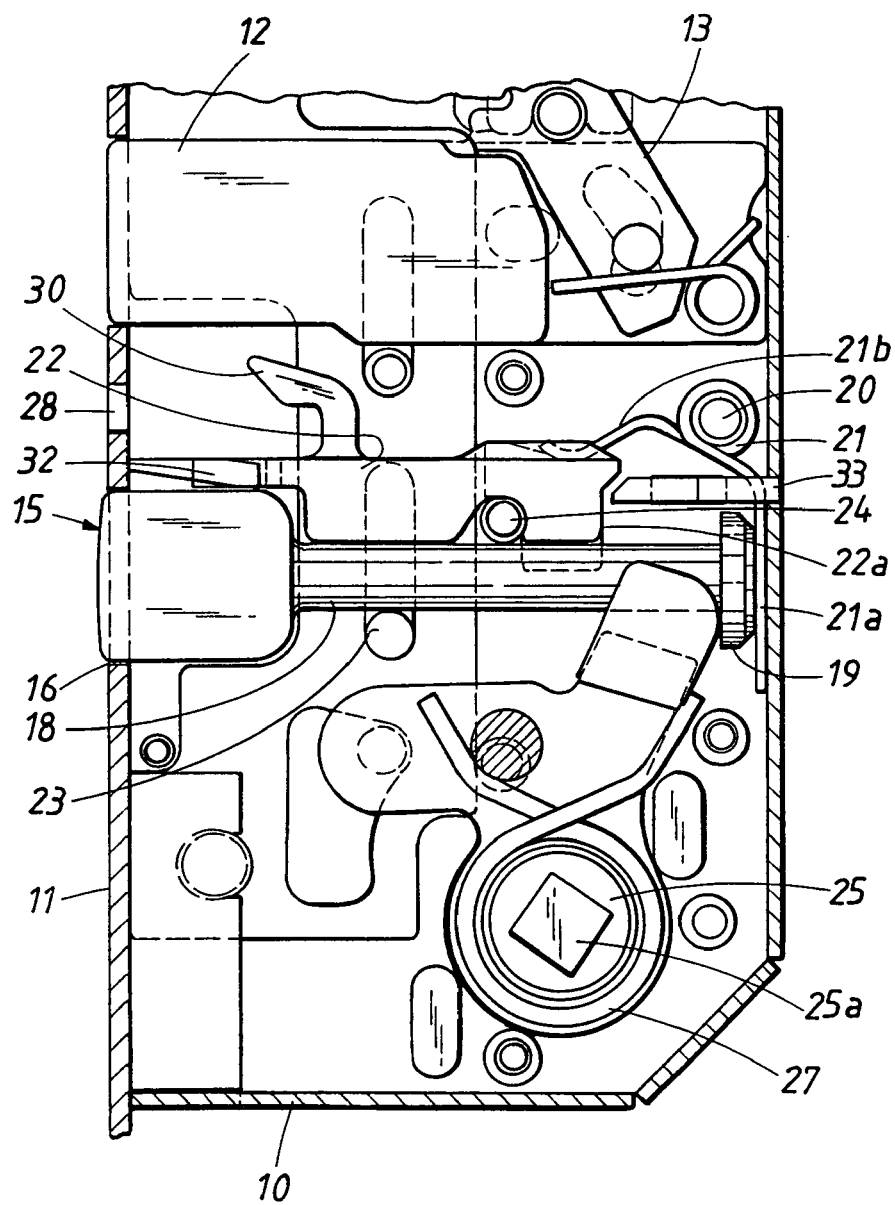

FIG. 2

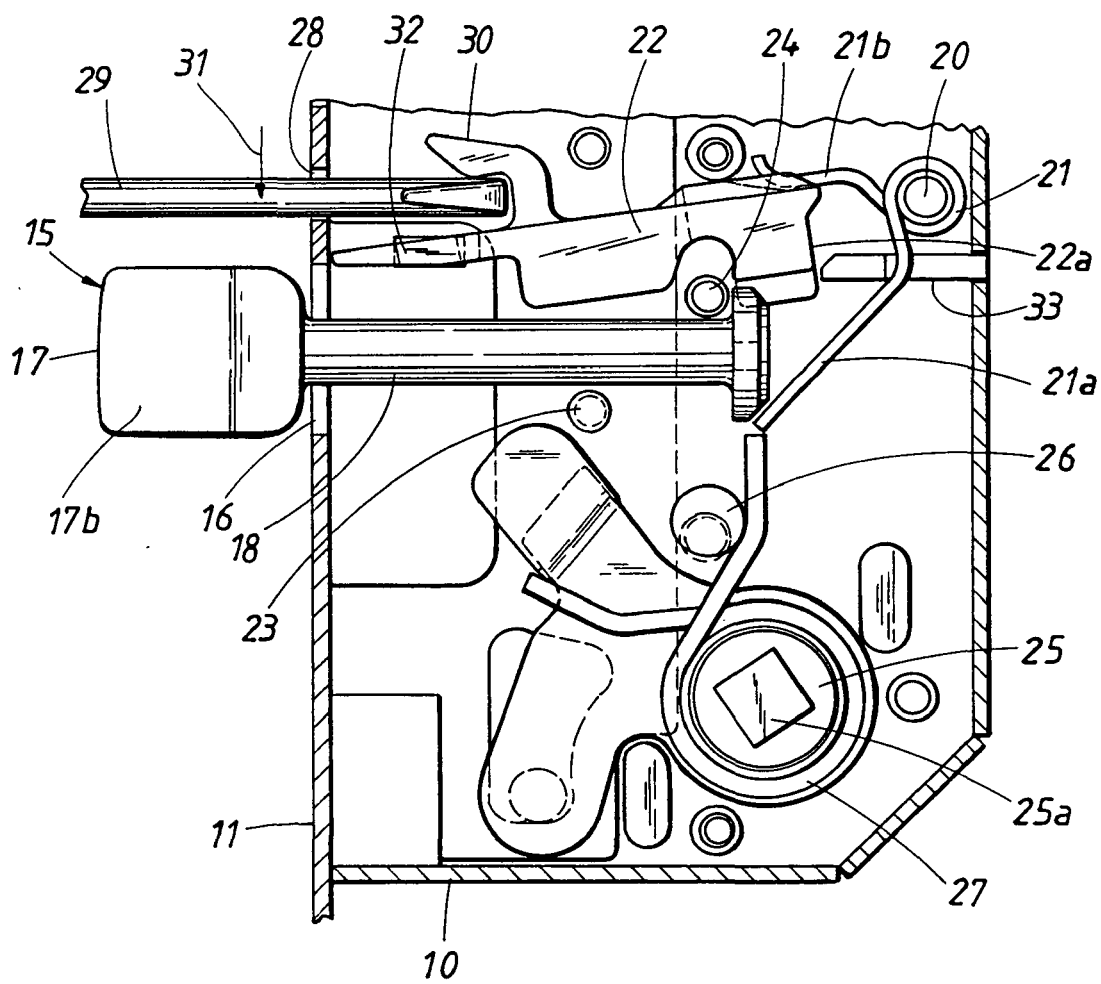

FIG. 3